

Αθήνα, 17/04/2025
Αρ. Πρωτ. 201/Σ

ΠΡΟΣ: Δημήτριο Κουρέτα, Περιφερειάρχη Θεσσαλίας

ΚΟΙΝ.: Πίνακας αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Αίτημα έκδοσης πρόσκλησης στο πλαίσιο της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) για τη δημιουργία "Εργαστηρίου Ανοιχτού Βιομηχανικού Σχεδιασμού"

Αξιότιμε κ. Περιφερειάρχη,

Οι σύγχρονες προκλήσεις σε οικονομικό και γεωπολιτικό επίπεδο έχουν αναδείξει τόσο για την Ελλάδα όσο και για την Ευρώπη την ανάγκη επαναφοράς της βιομηχανικής παραγωγής σε τοπικό επίπεδο. Παράλληλα η περίοδος της πανδημίας του COVID19 αλλά και οι ολοένα και αυξανόμενες φυσικές καταστροφές λόγω φυσικών φαινομένων αναδεικνύουν την ανάγκη για άμεση, ταχύτατη και τοπική παραγωγή συσκευών και εξαρτημάτων. Οι εξελίξεις της τεχνολογίας στον χώρο της βιομηχανικής παραγωγής, μέσω εξελιγμένων εργαλειομηχανών, εκτυπωτών βιομηχανικής τρισδιάστατης εκτύπωσης, ρομποτικών συστημάτων και της Τεχνητής Νοημοσύνης προσφέρουν τα μέσα για την δημιουργία ευέλικτων μονάδων παραγωγής που μπορούν να παράξουν σύγχρονα βιομηχανικά εξαρτήματα και εξοπλισμό σε ποσότητες απόλυτα συμβατές με τις ανάγκες της τοπικής οικονομίας. Η επανεκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού και η ταχύτατη ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών και μεθόδων παραγωγής προκρίνεται ως μείζον προτεραιότητα για την επίτευξη μιας σύγχρονης οραματικής βιομηχανικής πολιτικής της Περιφέρειας.

Με την παρούσα επιστολή, θα θέλαμε να θέσουμε υπόψη σας μία καινοτόμο πρόταση, η οποία στοχεύει στην ενίσχυση των βιοτεχνικών επιχειρήσεων της Περιφέρειας μέσω της σύγχρονης ψηφιακής παραγωγής. Στο πλαίσιο της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) και σε συνάφεια με τις προτεραιότητες της Περιφέρειας για την προώθηση της τεχνολογικής καινοτομίας, προτείνουμε την έκδοση σχετικής πρόσκλησης που θα επιτρέψει τη σύμπραξη μεταξύ του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών, του τμήματος Συστημάτων Ενέργειας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, του Επιμελητηρίου και της ΕΕΛΛΑΚ, με στόχο την ίδρυση και λειτουργία ενός «Εργαστηρίου Ανοιχτού Βιομηχανικού Σχεδιασμού» που θα μπορέσει να επεκταθεί και σε άλλες περιφερειακές ενότητες.

Το εργαστήριο αυτό προβλέπεται να λειτουργήσει ως ένας πρωτοποριακός κόμβος καινοτομίας, ενισχύοντας τις τοπικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς των μεταλλικών κατασκευών, μηχανουργία και ξυλουργία μέσω της εφαρμογής ανοιχτών προτύπων, της διάχυσης γνώσης και τεχνογνωσίας, καθώς και της διασύνδεσης με διεθνή δίκτυα. Η λειτουργία του θα βασιστεί σε τρεις θεμελιώδεις αρχές:

1. **Συνεργατική Καινοτομία και Μοντέλο «Design Global, Manufacture Local»:** Στόχος είναι η ανάπτυξη μιας δυναμικής κοινότητας χρηστών, φοιτητών, ερευνητών και βιοτεχνών, που θα συνεργάζονται για τη δημιουργία καινοτόμων προϊόντων και λύσεων. Το εργαστήριο θα λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για τη σύνδεση της ακαδημαϊκής έρευνας με την πραγματική παραγωγή, ενθαρρύνοντας τη συνεργατική ανάπτυξη πρωτοτύπων και προϊόντων με τοπικό αντίκτυπο και διεθνή προσανατολισμό.
2. **Βιωσιμότητα και Τοπική Ανάπτυξη:** Προτεραιότητα θα δοθεί στην τοπική παραγωγή, την αξιοποίηση διαθέσιμων πόρων και την προώθηση πρακτικών φιλικών προς το περιβάλλον. Παράλληλα, θα ενσωματωθούν αρχές της κυκλικής οικονομίας και του δικαιώματος στην επισκευή με στόχο τη μεγιστοποίηση της επαναχρησιμοποίησης σχεδίων, πρώτων υλών και προϊόντων.
3. **Ανοιχτότητα και Διαφάνεια:** Όλες οι διαδικασίες, τα σχέδια και η τεκμηρίωση θα δημοσιεύονται με ανοιχτές άδειες, διευκολύνοντας την ελεύθερη πρόσβαση σε όλες τις εταιρίες. Το εργαστήριο θα υιοθετεί ανοιχτά πρότυπα και τεχνολογίες, καθιστώντας τα αποτελέσματα της εργασίας του προσβάσιμα προς όλους τους ενδιαφερόμενους.

Το εργαστήριο θα εξοπλιστεί με σύγχρονο εξοπλισμό και εργαλεία ψηφιακής κατασκευής (CNC φρέζες για μέταλλο/ξύλο/πλαστικό, Laser cutter για κοπή/χάραξη για μέταλλο/ξύλο/πλαστικό, στράντζα, 3D scanners για αντίστροφη σχεδίαση, 3D εκτυπωτές υψηλής ακρίβειας και λοιπό μηχανολογικό εξοπλισμό) και θα αξιοποιήσει αποκλειστικά ανοιχτά πρότυπα, ελεύθερα σχέδια κατασκευής και ανοιχτό λογισμικό. Επιπλέον, θα δώσει έμφαση στην εκπαίδευση χρήσης του εξοπλισμού του εργαστηρίου από τις τοπικές επιχειρήσεις, προσφέροντας προγράμματα κατάρτισης, εργαστήρια, σεμινάρια και ανοιχτό εκπαιδευτικό υλικό, ενώ θα υποστηρίζει και την ανάπτυξη καινοτόμων πρωτοτύπων εξοπλισμού που έχει ανάγκη η τοπική οικονομία σε συνεργασία με ερευνητικούς φορείς και την αγορά.

Το μοντέλο διακυβέρνησης του εργαστηρίου θα είναι συμμετοχικό, με επιτροπή διοίκησης που θα αποτελείται από εκπροσώπους του Πανεπιστημίου, του Επιμελητηρίου, της ΕΕΜΑΚ, και των ωφελουμένων εταιρειών και της κοινότητας των χρηστών του εργαστηρίου.

Οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων θα είναι διαφανείς, και η βιωσιμότητα του εγχειρήματος θα εξασφαλίζεται μέσω ενός μεικτού μοντέλου χρηματοδότησης, που θα περιλαμβάνει τόσο την παροχή υπηρεσιών σε επιχειρήσεις και οργανισμούς όσο και την αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων.

Σε ορίζοντα διετίας προβλέπουμε τη δημιουργία ενός πλήρως λειτουργικού εργαστηρίου, την ανάπτυξη ενεργής κοινότητας χρηστών και την υλοποίηση πιλοτικών δράσεων. Σε πενταετή βάση, αναμένουμε την ανάπτυξη δικτύου συνεργαζόμενων εργαστηρίων, τη δημιουργία νέων επιχειρηματικών μοντέλων, καθώς και την ουσιαστική συμβολή στον ψηφιακό μετασχηματισμό των

τοπικών επιχειρήσεων.

Η πρόοδος και η αποτελεσματικότητα του έργου θα παρακολουθούνται μέσα από συγκεκριμένους δείκτες: αριθμός ενεργών μελών της κοινότητας, πλήθος υλοποιημένων έργων και πρωτοτύπων, αριθμός εκπαιδευτικών δράσεων, βαθμός επαναχρησιμοποίησης σχεδίων, καθώς και οικονομικά μεγέθη που πιστοποιούν τη βιωσιμότητα του εγχειρήματος.

Λαμβάνοντας υπόψη τη στρατηγική σημασία του έργου για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, αλλά και την επίτευξη των στόχων της RIS3, προτείνουμε να εκδώσετε πρόσκληση που θα υποστηρίξει την υλοποίηση του «Εργαστηρίου Ανοιχτού Βιομηχανικού Σχεδιασμού». Η υποστήριξή σας θα συμβάλει καθοριστικά στη δημιουργία ενός καινοτόμου οικοσυστήματος συνεργασίας, ανοικτού σχεδιασμού και ψηφιακής παραγωγής, προς όφελος της τοπικής οικονομίας και της κοινωνίας.

Πίνακας Αποδεκτών:

- Τάκης Θεοδωρικάκος, Υπουργός Ανάπτυξης,
- Δημήτρης Παπαστεργίου, Υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης,
- Κολιός Αριστείδης, Αντιπεριφερειάρχης Ανάπτυξης και Επιχειρηματικότητας,
- Γιαννακόπουλος Σωτήρης, Πρόεδρος Επιμελητηρίου Λάρισας,
- Χαράλαμπος Μπιλλίνης, Πρύτανης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας,
- Γεώργιος Κοζανίδης, Πρόεδρος Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας,
- Στέφανος Ζαούτσος, Πρόεδρος Τμήματος Συστημάτων Ενέργειας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας,
- Ιωάννης Αναγνωστόπουλος, Εκπρόσωπος ΕΕΛΛΑΚ στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας,
- Σεραφείμ Τσαμασιώτης Αναπληρωτής Εκπρόσωπος ΕΕΛΛΑΚ στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Με εκτίμηση,



Ο Πρόεδρος ΔΣ
Καθηγ. Ιωάννης Σταμέλος